

	Naziv predmeta:	RAZVOJ I TEORIJA DIZAJNA MA I		
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
-	Obavezni	1	3	2 P

Studijski programi za koje se organizuje: SP Grafički dizajn Akademске magistarske studije Fakulteta likovnih umjetnosti Cetinje (studije traju 4 semestra, 120 ECTS kredita).
Uslovljenost drugim predmetima: Nema uslovljenosti.
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj nastave je da studente uvede u opšte pojmove razvoja i teorije grafičkog dizajna, sa posebnim akcentom na razvoj dizajna u Evropi u XX vijeku.
Ishodi učenja: - Analizira istorijski, kulturni i ekonomski kontekst uspostavljanja grafičkog dizajna kao discipline, njegovu ulogu i položaj u savremenom društvu. - Razlikuje vremenske periode u razvoju grafičkog dizajna u Evropi i prepoznaje njegove glavne odlike. - Identifikuje sličnosti i razlike u razvoju dizajna u odnosu na socijalni, kulturni, geografski, istorijski i/ili ideološki kontekst. - Razvija argumente o određenim dizajnerskim pojavama i ličnostima u pisanom i verbalnom obliku.
Ime i prezime nastavnika i saradnika:
Metod nastave i savladanja gradiva: Frontalna predavanja; usmene debate; seminari; prezentacije, eseji;

Plan i program rada:	
nedjelja	
I	Uvod u razvoj dizajna
II	Počeci dizajna u Evropi
III	Od grafike do dizajna 1890-1914 / Rat i propaganda 1914-192
IV	Rat i propaganda 1920-1945
V	Avangarda i počeci modernizma u Evropi 1914-1940
VI	Futurizam u Italiji (tipografija, knjiga, časopis, plakat)
VII	Test 1
VIII	Ruska avangarda i konstruktivizam
IX	Bauhaus
X	Nemački grafički dizajn i tipografija / Ulmska škola
XI	Grafički dizajn u Švajcarskoj
XII	Grafički dizajn u Holandiji
XIII	Grafički dizajn u Francuskoj
XIV	Test 2
XV	Kolokvijiūm – usmena prezentacija i analiza eseja
	Završni ispit

Opterećenje studenata:	
<u>Nedjeljno</u> 3 kredita x 40/30 = 4 sata Struktura: Predavanja: 2 časa Samostalan rad uključujući i konsultacije: 2 sata i 30 min	<u>U toku semestra</u> Nastava i završni ispit: 4 sata x 16 = 64 sata Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) 2 x (4 sati) = 8 sati Ukupno opterećenje za predmet 3x30 = 90 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 18 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti) Struktura opterećenja: 64 satai (Nastava) + 8 sati (Priprema) + 18 sati (Dopunski rad)

Obaveze studenata: Svaki student je obavezan da redovno pohađa nastavu i aktivno učestvuje u debatama.
Konsultacije:

Literatura:

GRAPHIC DESIGN – A CONCISE HISTORY – Richard Hollis, Thames & Hudson (ispitna literatura)
Meggs' History of Graphic Design – Philip B. Meggs and Alston W. Purvis – Wiley
DICTIONARY OF GRAPHIC DESIGN AND DESIGNERS – Thames & Hudson
BAUHAUS – Jeannine fiedler, Peter Feierabend, Konemann
ICONS OF GRAPHIC DESIGN – Stiven Heller, Mirko Ilić, Thames & Hudson
SWISS GRAPHIC DESIGN – Robert Klanten, Hendrik Hellige, Mika Mischler, 2000;

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

10 bodova - Redovnost pohađanja nastave i aktivnost na nastavi
30 bodova – Test 1
30 bodova – Test 2
30 bodova – Kolokvijum (15 bodova Esej, 115 bodova Prezentacija)
Prelazna ocjena se dobija ako se sakupi 50 poena.

Ocjene: A (90-100); B (80-90); C (70-80); D (60-70); E (50-60)

Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: prof. mr Ana Matić

Dodatne informacije o predmetu:.

	Naziv predmeta:	ILUSTRACIJA MA		
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
-	Obavezni	1	9	2P+2V

Studijski programi za koje se organizuje: SP Grafički dizajn

Master studije – Fakultet likovnih umjetnosti Cetinje

Uslovljenost drugim predmetima: Nema uslovljenosti.

Ciljevi izučavanja predmeta: Studenti stiču znanja i ovladavaju grafičkim, umjetničkim i štamparskim postupcima u projektovanju i realizaciji bibliofilske knjige i sposobni su da samostalno vode i realizuje različite izdavačke i umjetničke projekte.

Ishodi učenja:

- Primjenjuje stečena umjetnička i stručna znanja i vještine u izradi bibliofilske knjige
- Kreira autorski izraz u svim segmentima ilustrativnog i tipografskog sadržaja
- Formira kritičko mišljenje o postojećim tendencijama u ilustraciji i knjizi kao umjetničkom projektu
- Konceptualizuje i samostalno realizuje autorski rad

Ime i prezime nastavnika i saradnika: prof. mr Suzana Pajović – *nastavnik*, mr Zdravko Delibašić – *saradnik*

Metod nastave i savladanja gradiva: Predavanja, vježbe i samostalni rad.

Plan i program rada:

nedjelja	
I	Istorijat bibliofilskih izdanja
II	Osvrt na savremena bibliofilskih izdanja
III	Analiza djela William Blake-a – <i>kolokvijum</i>
IV	Knjiga kao objekat u primijenjenim i likovnim umjetnostima
V	Artists' book – razvoj koncepta
VI	Artists' book – prezentacija koncepta
VII	Artists' book – razrada makete
VIII	Nove tendencije u ilustraciji
IX	Uloga ilustracije u popularnoj kulturi
X	Savremena ilustracija u epici
XI	<i>Esej</i>
XII	Bojanka za odrasle
XIII	3D knjige
XIV	Realizacija autorske umjetničke knjige
XV	Realizacija autorske umjetničke knjige
	Završni ispit

Opterećenje studenata:

Nedjeljno	U toku semestra
11 kredita x 40/30 = 14 sati 40 min	Nastava i završni ispit: (14 sati 40 min) x 16 = 234 sata 7 min
Struktura:	Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera)
Predavanja: 3 časa	2 x (14 sati 40 min) = 29 sati 20 min.
Vježbe: 3 časa	Ukupno opterećenje za predmet 11x30 = 330 sati
Samostalan rad	Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje
uključujući i konsultacije: 10 sati i 10 min	popravnog ispita od 0 do 66 sati 33 min. (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti)
	Struktura opterećenja:
	234 sata 7 min. (Nastava) + 29 sati 20 min. (Priprema) + 66 sati 33 min. (Dopunski rad)

Obaveze studenata: Studenti su obavezni da prisustvuju predavanjima i korekturama, realizuju vježbe i da aktivno učestvuju u pripremi prezentacije rada na kraju semestra.

Konsultacije: Prema rasporedu.

Literatura: Jugoslav Vlahović, *Bibliofilska izdanja na FPU*, FPU, Beograd, 2010; Dieter Roth, *Little Tentative Recipe*, Watford School of Art, England, 1969; The Joan Flasch Artists' Book Collection (*digital library*); James Walsh, *The Arctic Plants of New York City*, Granary Books, New York 2016; Marcel Broodthaers, *Pense-Bete*, Granary Books, New York 2016; Angus Hyland, *The Picture Book: Contemporary Illustration*, Laurence King; Not Stated edition 2006; [Keith A. Smith, The Book as Physical Object](#), Granary Books, New York 2000; Fisk Džon, *Popularna kultura*, Clio, Beograd 2001

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Prisustvo nastavi 10 poena; Kolokvijum 5 poena; Esej 5 poena; Vježbe 40 poena; Završni ispit 40 poena
Prelazna ocjena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 poena

Ocjene: A (90–100); B (80–90); C (70–80); D (60–70); E (50–60)

Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: prof. mr Suzana Pajović, saradnica mr Adela Zejnilović

	Naziv predmeta:	PRIMIJEJENA FOTOGRAFIJA MA		
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
Nema	Obavezni	1	9	2P+2V

Studijski programi za koje se organizuje: SP Grafički dizajn, SP Slikarstvo Akademski master studijski program Grafički dizajn, Fakultet likovnih umjetnosti Cetinje
Uslovljenost drugim predmetima: Nema uslovljenosti za prijavljivanje i slušanje predmeta.
Ciljevi izučavanja predmeta: Upoznavanje studenta sa ulogom i načinima korištenja fotografije u savremenim vizuelnim komunikacijama. Osposobljavanje studenta za kritičku analizu fotografije u savremenoj kulturi, samostalnu konceptualizaciju i organizaciju produkcije fotografije za konkretni dizajnerski projekat.
Ishodi učenja: - Predlaže strategije upotrebe fotografije u medijima masovne komunikacije. - Konceptualizuje složeni fotografski rad kao osnovu dizajnerskog projekta. - Koordinira složeno fotografsko snimanje uz učešće profesionalaca različite profilacije. - Samostalno uređuje fotografiju u složenim štampanim publikacijama.
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. Mr. Lazar Pejović, saradnica Sandra Đurović
Metod nastave i savladanja gradiva: Predavanja; vježbe; usmene debate; seminari, pismena analiza. Neki segmenti nastave tj. procesnih vježbi mogu biti organizovani kroz radionice ili kao kolokvijum.

Plan i program rada:	
nedjelja	
	<i>Fotografija u savremenim vizuelnim komunikacijama</i>
I	Fotografija i potrošačko društvo
II	Stvaranje značenja u reklamnoj fotografiji
III	Stvaranje značenja kroz fotografski stil
IV	Uvod u semiotičko tumačenje fotografije
V	Dekodiranje fotografije
VI	Fotografija u izgradnji brenda: analiza primjera
VII	Definisanje fotografskog standarda brenda ili kampanje
VIII	kolokvijum, prezentacija studentskih radova
	<i>Fotografija u dizajnerskoj praksi</i>
IX	Uređivački koncepti u primijenjenoj fotografiji, analiza primjera
X	Uređivački koncepti u primijenjenoj fotografiji, projekat
XI	Fotografija u virtuelnim reprezentacijama
XII	Savremena fotografska produkcija, analiza primjera
XIII	Savremena fotografska produkcija, organizacija snimanja
XIV	kolokvijum, prezentacija studentskih radova
XV	prezentacija studentskog projekta

Opterećenje studenata:	
<u>Nedjeljno</u> 6 kredita x 40/30 = 8 sati Struktura: Predavanja: 2 časa Vježbe: 2 časa Samostalni rad uključujući i konsultacije: 5 sati	<u>U toku semestra</u> Nastava i završni ispit: 8 sati x 16 = 128 sati Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) 2 x (8 sati) = 16 sati Ukupno opterećenje za predmet 6x30 = 180 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita <u>od 0 do 36 sati</u> (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti) Struktura opterećenja: 128 sati (Nastava)+16 sati (Priprema) + 36 sati (Dopunski rad)

Obaveze studenata: Svaki student je obavezan da redovno pohađa nastavu, kroz procesni rad i uz konsultacije realizuje sve predviđene vježbe, učestvuje u debatama i pripremi portfolio i prezentaciju na kraju semestra.	
Konsultacije:	
Literatura: „DRUŠTVO SPEKTAKLA“ <i>Gi Debor</i> , 1967, „RETORIKA SLIKE“ <i>Rolan Barth</i> , „O FOTOGRAFIJI I UMETNOSTI“ <i>Valter Benjamin</i> , Krug Commerce, „SEMIOTICS- THE BASICS“ <i>Daniel Chlander</i> , Routledge, 2002, „THE PHOTOGRAPHY READER“ <i>Liz Wells</i> , Routledge, „ANOTHER WAY OF TELLING: A POSSIBLE THEORY OF PHOTOGRAPHY“ <i>John Berger, Jean Mohr</i> , Bloomsbury, „PHOTOGRAPHY: HISTORY AND THEORY“ <i>Jae Emerling</i> , Routledge, 2011, „THE ADVERTISING PHOTOGRAPHY“ <i>Josef Sudek</i> , „PHOTOGRAPHY: THE KEY CONCEPTS“ <i>David Bate</i> , Bloomsbury Academic, 2009	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: 10 poena – Prisustvo i aktivnost na nastavi 40 poena – Procesna realizacija vježbi 20 poena – 2 Kolokvijuma 30 poena – Završni ispit Prelazna ocjena se dobija ako se sakupi najmanje 50 poena	
Ocjene: A (90-100); B (80-90); C (70-80); D (60-70); E (50-60)	
Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: prof. mr Lazar Pejović	

	Naziv predmeta:	TIPOGRAFIJA I PISMO MA		
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
-	Obavezni	1	9	2P+2V

Studijski programi za koje se organizuje: SP Grafički dizajn Master studije – Fakultet likovnih umjetnosti Cetinje	
Uslovljenost drugim predmetima: Tipografija i pismo (Osnovne akademske studije – 6. semestar)	
Ciljevi izučavanja predmeta: Upoznavanje studenata sa naprednim funkcijama programiranja fonta; realizacija familije fontova pomoću tehnike multi-mastera.	
Ishodi učenja: – Usvaja pojmove vezane za savremeno oblikovanje pisama – Valorizuje tipografije kroz istorijski kontekst u Crnoj Gori – Primjenjuje multi-master postupak pri kreiranju familije fontova – Koristi stečena znanja za dalja usavršavanja u oblasti projektovanja pisma	
Ime i prezime nastavnika i saradnika: <i>nastavnik DIZAJN</i>	
Metod nastave i savladavanja gradiva: Predavanja, vježbe i samostalni rad	
Plan i program rada:	
nedjelja	
I	Analiza i karakteristike savremenih tipografskih pisama
II	Knjižna pisma zasnovana na tradiciji; Savremene tendencije kod knjižnih pisama
III	Rekonstrukcija pisama – savremeni derivat
IV	Savremene tendencije kod dizajniranja sanserifnih pisama
V	Multi-master; Primjena multi-mastera tokom izrade familije fontova; Međusobno usklađivanje fontova u sklopu familije
VI	Primjena klasa u multi-master familijama; Primena <i>OpenType</i> programiranja Generisanje instanci, fontova koji čine familiju
VII	Projektovanje familije fontova različitih širina
VIII	Familije; Kodne strane; Super familije pisama
IX	<i>Analiza – presjek stanja</i>
X	Emigre i kalifornijska škola; Indi fontovi
XI	Njemački i holandski autori fontova
XII	Type Foundries (Adobe, Linotype, ITC)
XIII	Pismo i jezik – izazovi savremenog tipografskog oblikovanja
XIV	Nove tendencije u dizajniranju fontova
XV	Generisanje familije fontova, ubacivanje u sistem i provjera u programima za slaganje teksta
	Završni ispit
Opterećenje studenata:	
Nedjeljno 4 kredita x 40/30 = 5 sati i 20 min Struktura: Predavanja: 2 časa Vježbe: 1 čas Samostalan rad uključujući i konsultacije: 3 sata i 5 min	U toku semestra Nastava i završni ispit: 4 sata x 16 = 64 sata Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) 2 x (4 satq) = 8 sati Ukupno opterećenje za predmet 3x30 = 90 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 18 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti) Struktura opterećenja: 90 sati (Nastava)+ 8 sati (Priprema) + 18 sati (Dopunski rad)
Obaveze studenata Studenti su obavezni da prisustvuju predavanjima i korekturama, realizuju vježbe i da aktivno učestvuju u pripremi prezentacije rada na kraju semestra.	
Konsultacije: Prema rasporedu.	
Literatura: – <i>Font Lab User Manual</i>, Font Lab Ltd., 2005. (CD) – Robert Bringhurst, <i>The Elements of Typographic Style</i>, Hartley & Marks, Publishers, Vancouver, 1992. – Kareng Cheng, <i>Designing Type</i>, Laurence King Publishing, London, 2006. – Sebastian Carter, <i>Twentieth-Century Type Designers</i>, Lund Humphries, Aldershot, 2002. – Manfred Klein, Ivonne Schwemer Scheddin, Erik Spiekermann: <i>Type&Typographers, Architecture Design and Technology Press</i>, London, 1991. – Microsoft Typography: http://www.microsoft.com/typography – http://ilovetypography.com/	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Prisustvo nastavi 10 poena	

Vježbe 40 poena Završni ispit 50 poena Prelazna ocjena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 poena.	
Ocjene: A (90–100); B (80–90); C (70–80); D (60–70); E (50–60)	
	Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: saradnica mr Adela Zejnilović